

# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مبانی مدیریت و مکاتب آن

تألیف :

ساناز عرب ساوجی

عاطفه رنجبر

سرشناسه: رنجبر، عاطفه

عنوان و نام پدید آور: مبانی مدیریت و مکاتب آن - تألیف: عاطفه رنجبر - ساناز عرب ساوجی

مشخصات نشر: قم، الهام نور، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۷۲ ص، مصور، نمودار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۷-۶۲-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

موضوع: مدیریت - مکاتب مدیریت

management-Management Schools موضوع:

شناسنامه افزوده: رنجبر، عاطفه

رده بندی کنگره: ۱۳۹۸، ۷۲/۵/۱۹۶ OA

رده بندی دیویی: ۵۱۱/۳۲۲۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۷۶۵۸۶

---

#### انتشارات الهام نور

---

نام کتاب: مبانی مدیریت و مکاتب آن

تألیف: عاطفه رنجبر - ساناز عرب ساوجی

تیراژ / چاپخانه: ۲۰۰ نسخه / شریعت

قطع / تعداد صفحات / صحافی: رقمی / ۷۲ صفحه / براتی

نوبت چاپ / قیمت: اول / ۱۳۹۸ / ۸۰۰۰ تومان

---

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۷-۶۲-۴

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص مؤلفین می باشد.

## فهرست

|                                                    |    |
|----------------------------------------------------|----|
| فصل اول- مبانی مدیریت .....                        | ۷  |
| ۱-۱ تعریف مدیریت .....                             | ۷  |
| ۱-۲ نظریه نقشهای مدیریتی .....                     | ۹  |
| ۱-۳ کار کرد های مدیریت .....                       | ۱۱ |
| فصل دوم- گریزی به مکاتب مدیریت .....               | ۳۰ |
| ۱-۲ مکاتب مدیریت .....                             | ۳۰ |
| ۲-۲ مدیریت کلاسیک .....                            | ۳۰ |
| ۲-۲-۱ مکتب کلاسیک: مدیریت علمی فردریک تیلور .....  | ۳۱ |
| ۲-۲-۲ مکتب کلاسیک: مدیریت اداری هانری فایول .....  | ۳۲ |
| ۲-۲-۳ بوروکراسی ماکس وبر .....                     | ۳۲ |
| ۲-۲-۴ آدام اسمیت و تقسیم کار (تفصص گرایی) .....    | ۳۴ |
| ۲-۲-۵ چارلز بابیج و صرفه جویی های تفصص گرایی ..... | ۳۵ |
| ۲-۲-۶ هنری گانت و مدیریت علمی انسانی شده .....     | ۳۵ |
| ۲-۲-۷ گیلبرت ها و مرکز سنجی .....                  | ۳۵ |
| ۲-۲-۸ گیولیک و اروییک و POSDCORB .....             | ۳۶ |
| ۲-۳ مدیریت نئوکلاسیک ها .....                      | ۳۶ |
| ۲-۳-۱ مکتب نئوکلاسیک ها: مطالعات هاثورن .....      | ۳۸ |

|       |                                                                        |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------|----|
| ۳-۲   | مکتب نئوکلاسیک‌ها : رفتار سازمانی نظریه X و Y.....                     | ۴۱ |
| ۳-۳   | مکتب نئوکلاسیک‌ها: نظریه های انسانی.....                               | ۴۳ |
| ۳-۴   | مکتب نئوکلاسیک‌ها: نظریه دو عاملی هرزبرگ یا تیوری انگیزشی بهداشتی..... | ۴۴ |
| ۴-۲   | مدیریت سیستمی.....                                                     | ۴۴ |
| ۵-۲   | مدیریت اقتضایی.....                                                    | ۵۴ |
| ۶-۲   | مدیریت پست مدرنیته.....                                                | ۵۵ |
| ۷-۲   | رئالیسم، ایده‌آلیسم و پراگماتیسم.....                                  | ۵۶ |
| ۷-۱-۲ | ایده‌آلیسم :                                                           | ۵۶ |
| ۷-۲-۲ | تعریف رئالیسم:                                                         | ۵۷ |
| ۷-۳-۲ | پراگماتیسم.....                                                        | ۶۰ |
| ۸-۲   | رهبری.....                                                             | ۶۲ |
| ۹-۲   | Trait Theory:.....                                                     | ۶۶ |

دانش مدیریت از دیرباز در گنجینه معارف بشرموجود بوده و با گذشت زمان توانسته است با بهره گیری از تجربه های عملی انسان دراداره جوامع بشری، گسترش یابد. در سده اخیر، شتاب رشد دانش مدیریت افزایش یافت، تاجایی که به عنوان دانشی مستقل شناخته شد.

مدیریت به عنوان یک رشته علمی، تخصصی و دانشگاهی از ابتدای قرن بیستم میلادی پا به عرصه ی ظهور گذاشت و تا کنون تحول و تکامل درخور توجه یافت. اما پیدایش موضوع «اداره کردن و مدیریت» مربوط به عصر حاضر نیست، بلکه بشر از ابتدا متوجه این نکته بود که با توجه به کمبود منابع انسانی و مادی برای رسیدن به هدف نیاز به تأمین منابع و هدایت افراد به سوی آن هدف می باشد.

گرچه اداره کردن و مدیریت به فرهنگ و ارزش های موجود آن جامعه و یا سازمان بستگی دارد، و یک روش خاص، قطعاً نمی تواند یک نسخه ی قابل تجویز برای جوامع مختلف مطرح باشد. اما مدیریت در طول قرون و اعصار با فراز و نشیب و سبک و روش های متعدد صورت می گرفت.

برخی از پژوهش گران، سابقه ی «مدیریت» را به آغاز پیدایش انسان نسبت می دهند و براین باورند که «هنر مدیریت» با شکل گیری نهاد خانوادگی مطرح شده است. این پدیده، عمری به درازای تاریخ خلقت دارد. چون از روزی که بشر، قدم در غارهای سنگی گذاشت و برای فرار از حوادث آن روزگار، فرار از حملات حیوانات درنده و گوشتخوار، یا رهایی از گرمای تابستان و سرمای زمستان به غارها پناه برد که تا امروز همچنان وجود دارد. گاهی سازنده و کارآمد و زمانی

دیگر مخرب و ناسازگار، جریانی که بی هیچ تردید تا فردا و فرداهای بسیار دیگری هم در برابر اقوام و ملت‌های بیشمار جهان عرض اندام خواهد کرد. امروزه یکی از مباحث مهم و چالش برانگیز بحث مدیریت و رهبری در سازمان ها می باشد. می توان گفت که پیشرفت و موفقیت های یک جامعه مدیون تفکرات، اندیشه ها، تصمیم گیری ها، اقدامات و فعالیت های مدیران و مسئولان یک جامعه است. هر چقدر موقعیت و جایگاه یک سازمان مهم تر و حساس تر باشد، آن سازمان نیازمند مدیریتی قوی و کارآمدتر است و حتما باید به هنگام سپردن مسئولیت و مدیریت به افراد، شاخصه های لازم کاربردی در آنها دیده و لحاظ شود.